

CEZA GENEL HUKUKU PRATİK ÇALIŞMALARI – 3

Karar No. 1: Yar. CGK. 4.10.1993, E. 1993/4-153, K. 1993/215:

“Olay sırasında köylerine yol açılırken, dozerin söktüğü ağaçların köy camiine bağışlanıp bağışlanmaması nedeniyle sanık ile mağdurun tartışmaya başladıkları, bu tartışma sırasında mağdurun yerden aldığı taşı sanığa fırlattığı, isabet eden taş nedeniyle sendeleyerek yere düşen sanığın yerden eline taş alıp mağdura doğru yönelmesi üzerine korkarak arkasına baka baka kaçmaya başlayan mağdurun, ayağının takılması sonucu yere düşerek yolda çakılı bir taşa yüzünü vurduğu ve 25 gün iş ve güçten kalacak şekilde yaralandığı dosya kapsamında anlaşılmaktadır. Suç genel teorisi uyarınca, failin cezalandırılabilmesi için, dış dünyada meydana getirilen ve hukukça önemli olan değişikliğe, iradi bir hareketle sebebiyet verilmesi, bir başka anlatımla sonucun nedenini failin gerçekleştirmiş olması, sorumluluk için hareket ile sonuç arasında nedensellik (illiyet) bağının kurulabilmesi koşuldur. Nedensellik bağı kurulmadığı takdirde, fail sonuçtan sorumlu tutulamayacak, nedensellik bağının kurulabildiği hallerde ise suçun diğer unsurları olan hukuka aykırılık ve kusurluluğun mevcut olup olmadığı araştırılacaktır. Nedensellik bağının bulunup bulunmadığını saptayabilmek için, failin hareketinin oluşan sonucu oluşturabilme olanağına sahip olup olmadığı veya bu hareketin sonuç bakımından tamamen tesadüf niteliği taşıyıp taşımadığını belirlemek gerekir. İnceleme konusu olayda, mağdurun attığı taşla sendeleyip yere düşen sanık yerden bir taş alarak mağdura doğru yönelmiş, mağdur korkarak kaçmaya başlamış, bu sırada düşerek yerde çakılı taşa isabet etmek suretiyle yaralanmıştır. Sanığın hareketi yerden aldığı taşı mağdura doğru yöneltmekten ibarettir. Mağdura taş fırlatmış veya onu iteleyerek yere düşürmüş ya da bir başka eylemde bulunmuş değildir. Mağdurda oluşan yara (sonuç) onun kaçarken takılıp, düşmesiyle meydana gelmiştir. Bu itibarla mağdurdaki yaralanma sonucu ile sanığın yerden taş alıp, mağdura doğru yönelmekten ibaret eylemi arasında uygun nedensellik bağı bulunmamaktadır. Bu itibarla sanık, mağdurun yaralanmasından dolayı sorumlu tutulamaz. Ancak, sanık yerden taş alarak, mağdura doğru yönelmekle T.C. Yasasının 456/4. maddesine uyan adiyen etkili eylem suçuna eksik kalkışmadan sorumlu tutulmalıdır. Bu nedenlerle Yerel Mahkeme direnme kararının bozulmasına karar verilmelidir.” (YKD Ocak 1995, s.123).

Karar No. 2: Yar. 1. CD. 14.4.1992, E. 1992/594, K. 1992/786:

“Adli Tıp Kurumu Birinci İhtisas Kurulu'nun 14.11.1990 gün ve 1678 sayılı raporunda; "Bağırsak delinmesinde ilk altı saatten sonra yapılan ameliyatlarda, zamanla orantılı olarak kurtulma ihtimalinin azaldığı tibben bilindiğine, zamanında hastahaneye götürülen kişiye yeterli teşhis ile kısa sürede ameliyat yapılması halinde kurtulması ihtimali bulunduğu ve olayımızda ameliyat 40-48 saat sonra yapıldığına göre, davanın TCK.nun 451 veya 452/2. maddesine mümas olduğu belirtilmişse de; ayrıntıları Ceza Genel Kurulu'nun 21.2.1983 gün ve 1-499/67 sayılı kararında da açıklandığı gibi, ameliyatın hiç yapılmaması veya geç yapılması veya ameliyatın kötü sonuç vermesi her zaman olagelen hallerden olduğundan, 765 sayılı TCK.nun 451 veya 452/2. maddesinin uygulanmasını gerektirir, failin iradesinden hariç gayri melhuz esbabın inzımanı olarak kabul edilemez. Yaralanan bir kişinin geç ameliyat edilmesini gayri melhuz bir sebep olarak kabulü hali, dağ başlarında yaralanıp hiç bir tıbbi müdahale yapılmadan ölenlerle, geç tıbbi müdahaleye kavuşanlar arasında haklı nedene dayanmayan bir fark gözetilmesi sonucunu doğurmakla kalmayacak, ölüm sonucu husule gelmesi halinde TCK.nun 451. maddesinin uygulanmasını gerektirecek bir olayda, suça hedef olan kişinin hayatının kurtarılması halinde, TCK.nun 448, 62. maddelerine göre daha fazla ceza verilmesi gibi, mantık dışı bir sonuç meydana gelecektir ki, kanun koyucunun amacının böyle bir düzenleme yapmak olmadığı belirgin bir şekilde ortadadır.

Olayımızda da, sanığın ölenin karnına vurduğu tekmelerin etkisiyle husule gelen bağırsak yırtılmasından gelişen peritonitten ileri geldiği anlaşılan ölümün, yaralanmanın doğal sonucu olması nedeniyle TCK.nun 452. maddesinin 1. fıkrasının uygulanması gerekirken, ameliyatın geç yapıldığından bahisle, 2. fıkrasının uygulanması, bozmayı gerektirmiştir.” (YKD Mayıs 1992, s.784 vd.).

Karar No. 3: Yar. 9. CD. 23.6.2004, E. 2004/3026, K. 2006/3266:

“Sanıklardan Süleyman'a ait tapulu tarlaya olay tarihinden 5-6 ay önce su temin etmek amacıyla yine sanık Süleyman tarafından 5,5x5 m. genişliğinde 11,5 m. derinliğinde kuyu açıldığı ve etrafının telle çevrilmediği gibi herhangi bir başka önleminde alınmadığı ve kuyunun etrafındaki toprağında meyilli bir şekilde bırakılmış olduğu, sanık Süleyman'ın gelini diğer sanık Mehmet'in eşi olan ölenin olay günü plastik bidona kuyudan su almak isterken kuyuya düşerek öldüğü

şeklinde gelişen olayda, olay anında olay yerinde bulunmayan ve kuyunun açılmasından ve etrafında önlem alınmasından sorumlu bulunmayan sanık Mehmet'in eylemi ile ölüm olayı arasında illiyet bağı bulunmadığı..." (www.kazanci.com.tr).

Karar No. 4: Yar. CGK. 2.6.2009, E. 2008/1-186, K. 2009/147:

"Sanığın, maktûle tabanca ile ateş ederek onu karın bölgesinden yaraladığı, maktûlün kaldırıldığı hastanede ameliyat edilerek kurtarıldığı ve iyileşerek taburcu edildiği, ancak ameliyat sırasında verilen 7 ünite kandan bir tanesinde bulunan hepatit virüsünün bulaştığı ve ölümün akut hepatit sonucunda meydana geldiği konusunda bir uyuşmazlık ve kuşku bulunmamaktadır.

Adli Tıp Kurumu 1. İhtisas Kurulunun konuya ilişkin 26.07.2000 günlü raporunun sonuç kısmında;

"25.08.1999 tarihinde ateşli silahla yaralandığı, 06.11.1999 tarihinde hastanede akut hepatit tanısı ile tedavi görürken öldüğü bildirilen 1947 doğumlu S...S... hakkında düzenlenen adli ve tıbbi belgelerden elde edilen bilgilere göre;

- 1- Ateşli silahla yaralandığı, damar ve barsak yaralanması saptandığı, ateşli silah yaralanması başlı başına ölüme yol açacak nitelikte olmakla birlikte gerekli cerrahi onarımın gerçekleştirildiği, tedavi sırasında verilen kan ürünlerinin birinde hepatit virüsü saptandığı; yaralanma ve tedavi sonrası yapılan tıbbi incelemelerde hepatit tanısı konduğu ve kan ürünü verilmesi ile hastalık gelişiminin uyumlu olduğu dikkate alındığında; ölümün ateşli silah yaralanmasının tedavisi için hepatit virüslü kan verilmesi sonucu gelişen akut hepatitten ileri geldiğinin kabulü gerektiği,
- 2- Ateşli silah yaralanması ile ölüm arasında illiyet bağı bulunduğu, hepatit virüslü kan verilmesi ve hepatit gelişiminin failin iradesi dışında eklenen bir sebep olduğu, kastın tıbben tayin edilemeyeceği" belirtilmiştir.

Görüldüğü gibi, olayda sanık, öldürme kastı ile hareket etmiş ve ölüm neticesi de meydana gelmiştir. Sanığın eylemi ile meydana gelen yara Adli Tıp Kurumu raporunda da belirtildiği üzere başlı başına ölüme yol açacak nitelikte olup, bu eyleme bağlı olarak ta ölüm neticesi gerçekleşmiştir. Meydana gelen ölüm neticesi, sanığın eyleminin doğal sonucu olup, sanığın eylemi ile başlattığı nedenler serisinden bağımsız gelişen bir netice olmadığından, sanığın eylemi ile ölüm neticesi arasında nedensellik bağı kesilmemiştir. Bu nedenle 5237 sayılı TCY kapsamında, sanığın kasten adam öldürme suçunu işlediğinin kabulünde zorunluluk bulunmaktadır." (www.kazanci.com.tr).

Karar No. 5: Yar. 2. CD. 20.11.1991, E. 1991/10834, K. 1991/11895:

"Sanığın başı boş bıraktığı köpeği tarafından ısırılıp yaralanan mağdureye kuduz aşısı uygulandığı, 15. aşıdan sonra hastalandığı ve öldüğü, Adli Tıp Kurumu Beşinci İhtisas Kurulu raporunda; (ölümün köpek ısırmasını takiben tatbik edilen kuduz aşısının bünyevi sebeplerle husule getirdiği allerjik ansafalit sonucu gelişen dolaşım ve solunum yetersizliğinden) kaynaklandığının, kuduz aşısına ve aşının tatbik şekline atfı kabil kusur bulunmadığının bildirildiği, keza; Yüksek Sağlık Şurası raporunda, (Kuduz aşuları neticesinde bazen bu tip ansafalit komplikasyon olarak meydana gelebilmektedir. Bu komplikasyonlar nedeniyle aşığı yapan kimseyi kusurlu bulmak mümkün değildir) denildiği görülmekte, bu suretle ölümün, yapılan kuduz aşısının neden olduğu ve bünyevi sebeplere dayanan allerjik ansafalitten kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

TCK.nun 455. maddesinde düzenlenen ölüme sebebiyet suçunda sanığın sorumluluğu için, tedbirsizlik ve dikkatsizlik sayılan hareket ile ölüm arasında bir bütünlük olması aranacağından, sanığın sonucu öngörmesini ortadan kaldıracak bir sebebin sonradan ortaya çıkması halinde eylem ile ölüm arasındaki uygun sebebiyet bağı kesileceğinden bu sonuçtan sanığı sorumlu tutmak gerekir.

Olayda, ölümün tıbbi yönden de sorumluluk yüklenemeyen, kuduz aşısının bünyevi sebeplerle husule getirdiği allerjik ansafalitten meydana geldiği belirtildiği cihetle sanığın sonucu öngörmesini ortadan kaldıran bu neden nazara alınarak ölüm sonucundan sorumlu tutulmayıp, ancak özensizliğinden kaynaklanan köpeğinin saldırı ve ısırmasıyla ölemlen oluşun yaralanmadan ötürü TCK.nun 459. maddesi çerçevesinde sorumluluğu değerlendirilmelidir.

Bu nedenle, ölemlen köpeği tarafından meydana getirilen yaranın kaç gün iş ve gücünden alıkoyacağı ve diğer yaralanma özellikleri sağlıklı şekilde saptanıp sonucuna göre sanığın hukuki durumunun takdir ve tayini gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi (...) Bozmayı gerektirir." (www.kazanci.com.tr).